

|                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Код та назва дисципліни українською мовою/ Назва дисципліни англійською мовою | 1-E1-091-2-5 Етологія/ Ethology                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Рекомендується для галузі знань (спеціальності, освітньої програми)           | Для спеціальностей усіх галузей знань                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Кафедра                                                                       | Біохімії та фізіології                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| П.І.П. НПП (за можливості)                                                    | Севериновська Олена Вікторівна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Рівень ВО                                                                     | Перший (бакалаврський)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Курс, семестр (на якому буде викладатись)                                     | Курс: будь-який, семестр: будь-який                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Мова викладання                                                               | Українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)                                 | Базові знання з біології                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Чому це цікаво/треба вивчати                                                  | <p>Курс «Етологія» - це захоплююча подорож у світ поведінки живих істот, наука, яка дозволяє зрозуміти, чому ми, тварини і люди, діємо саме так, як діємо. Етологія відкриває унікальні механізми поведінки: від інстинктів до соціальних зв'язків, від турботи про потомство до ритуалів спілкування.</p> <p>Даний курс розвиває спостережливість і емпатію, закладає фундамент для професій в галузі психології, біології, зоології, ветеринарії, педагогіки і дарує розуміння глибокого зв'язку між усіма живими істотами. У сучасному світі, де важливо зберігати баланс між людиною і природою, етологія стає ключем до взаєморозуміння і гармонії.</p>                                                                                                              |
| Перелік тем дисципліни                                                        | <p>Інстинкти, рефлексии та вроджені реакції: що в нас закладено від народження?</p> <p>Таємна мова тіла, крила і хвоста або комунікація у тварин: сигнали, жести, запахи.</p> <p>Любов і ритуали на природний лад або Парування, вибір партнера, шлюбна поведінка.</p> <p>Соціальні структури, лідерство, ієрархії у світі тварин.</p> <p>Репродуктивна стратегія і турбота про потомство.</p> <p>Вжити будь-якою ціною або агресія, захист, територіальність, хижацтво і мімікрія.</p> <p>Еволюційні основи етології: як змінюється поведінка видів?</p> <p>Порівняльна етологія людини і тварин: що в нас спільного?</p> <p>Дослідницька поведінка, навчання і розвиток інтелекту.</p> <p>Коли поведінка «ламається» або порушення поведінки, стрес, нейроетологія.</p> |

|                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                     | <p>Урбанізація і зміни поведінки.</p> <p>Хвости на роботі або прикладна етологія: зоопсихологія, ветеринарія, охорона природи.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>                                                         | <p>У розвитку soft skills формується спостережливість і аналітичне мислення, терпіння і точність у зборі даних, вміння працювати в полі, командна взаємодія.</p> <p>У роботі з тваринами навчитесь розуміти їх мову, сигнали страху, агресії, підпорядкування; використовувати знання для дресури, догляду, адаптації безпритульних тварин; співпрацювати з ветеринарними кініками, зоопарками, притулками.</p> <p>У навчанні та науці: планувати і проводити спостереження за поведінкою тварин у природі, в лабораторії, в умовах міста; застосовувати етологічні методи аналізу поведінки у курсових і дипломних дослідженнях; створювати етологічні карти та графіки поведінкових актів.</p> <p>У психології та педагогіці: застосовувати етологічний підхід для розуміння поведінкових патернів у дітей; пояснювати біологічну основу емоцій, агресії, тривожності; використовувати знання про соціальну поведінку для формування команд, підтримки середовища.</p> <p>У природоохоронній сфері: планувати екологічно безпечне середовище для диких і свійських тварин; брати участь у програмах реінтродукції, охорони видів; впроваджувати етичні норми поводження з тваринами.</p> |
| Очікувані результати навчання                                                                                                       | <p>Знання основ поведінки тварин і механізми її регуляції. Вміння спостерігати, описувати та аналізувати поведінку. Здатність застосовувати знання для роботи з тваринами та пояснення поведінки людини. Розвиток спостережливості, емпатії та етичного ставлення до живого.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Інформаційне забезпечення                                                                                                           | <p>Підручник, наукові статті, методичні посібники, методичні рекомендації.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Види навчальних занять (лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття тощо)                                                   | <p>Лекції, практичні заняття</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Вид семестрового контролю                                                                                                           | <p>Диференційний залік</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Мінімальна кількість здобувачів на семестр/Мінімальна кількість здобувачів (тільки для мовних та творчих дисциплін за необхідністю) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

Декан факультету \_\_\_\_\_

Тетяна ШАРАМОК